

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na nastavku 56. sjednice, održanom 15.03.2012. godine, d o n o s i

## **ZAKLJUČAK**

### **I.**

Usvaja se Informacija Ministarstva za pravosuđe i upravu o dosadašnjim aktivnostima na donošenju Zakona o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine.

### **II.**

Informacija o dosadašnjim aktivnostima na donošenju Zakona o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine sastavni je dio ovog zaključka.

### **III.**

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-\_\_\_\_\_ /12.  
Datum, 15.03.2012. godine

Z e n i c a

**PREMIJER**

***mr.sci.Fikret Plevljak dipl.ing.***

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,  
1x a/a.

# **ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON MINISTARSTVO ZA PRAVOSUĐE I UPRAVU**

## **I N F O R M A C I J A O DOSADAŠNJIM AKTIVNOSTIMA NA DONOŠENJU ZAKONA O TUŽILAŠTVIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

### **I. UVOD**

Vizija za sektor pravde u BiH je efikasan, djelotvoran i koordinisan sistem pravde u BiH koji je odgovoran prema svim građanima BiH i potpuno usklađen sa EU standardima te najboljom praksom garantujući vladavinu zakona. Strategija razvoja sektora pravde u Bosni i Hercegovini za period od 2008.-2012. godine (u daljem tekstu: Strategija), je usvojena 2008. godine, a ogleda se u 5 strateških ciljeva:

- PRAVOSUĐE (jačati i održavati nezavisnost, odgovornost, efikasnost, profesionalnost i usaglašenosti pravosudnog sistema),
- IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA (uskладiti sistem izvršenja krivičnih sankcija, poboljšanje sistema upravljanja, rješavanjem problema pretrpanih zatvora uz primjenjivau evropskih standard u tretmanu zatvorenika),
- PRISTUP PRAVDI (promovisanjem međunarodne saradnje, besplatne pravne pomoći, pristupu pravnim informacijama i brige za korisnike suda),
- PODRŠKA EKONOMSKOM RASTU (stvaranje povoljnijeg okruženja-sigurnost, razvojem medijacije i ostalih oblika i mehanizama za alternativno rješavanje sporova i unapređenja zemljišno-knjižnih sistema).
- KOORDISAN, DOBRO RUKOVOĐEN I ODGOVORAN SEKTOR (tretira se kao transverzalnu oblast koja se dotiče sva četiri gore navedena strateška prioriteta, te planira baviti se koordinacijom nadležnosti, strateškim planiranjem i razvojem javnih politika, koordinacijom donatora i evropskih integracija na transverzalni način).

Realizacija Strategije nije tekla utvrđenom dinamikom zbog komplikovanih struktura pravosudnog sistema i ograničenog doprinosa različitih ministarstava pravde radu radnih grupa za implementaciju Strategije. Ipak, Strategija se aktivno bavi većim brojem ključnih pitanja iz sektora pravosuđa u Bosni i Hercegovini.

VSTV ima važnu stratešku ulogu naročito u pogledu poboljšanja pravosudnog sistema, pristupa pravdi te odgovornog i usklađenog upravljanja pravosudnim sistemom. VSTV je usvojio svoj Strateški plan za period 2007-2012. Ovaj plan ima četiri glavna prioriteta: nezavisnost, odgovornost, efikasnost i kvalitet pravosuđa, uključujući tužilaštva. Međutim, iako Zakon o VSTV-u daje VSTV-u velike pravne nadležnosti, njegov budžet (finansiran na nivou države) je ograničen. I premda je on dovoljan za ključnu ulogu VSTV-a u odabiru i utvrđivanju disciplinske odgovornosti sudija i tužilaca, budžet VSTV-a za pružanje podrške i nadzor nad aktivnostima je veoma ograničen.

Strategija razvoja sektora pravde u Bosni i Hercegovini u 2012. godini predviđa i donošenje jedinstvenog Zakona o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine koji bi na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine na jedinstven način regulisao obavljanje tužilačke funkcije i to osnivanje, nadležnost, funkciju, organizaciju .... Napominjemo da Ustav Federacije i ustavi kantona ne sadrže odredbe o tužilaštvima, a Zakon o tužilaštvu Federacije BiH donio je Visoki predstavnik na osnovu Aneksa 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, tkz. Bonska ovlaštenja.

### **II. SADAŠNJE STANJE**

Zbog sadašnjeg ustavnog i institucionalnog okvira, tužilački sistem u Bosni i Hercegovini je organizovan na više nivoa – na državnom, entitetskom, kantonalnom/okružnom i na nivou Brčko Distrikta. Tužilačke jedinice djeluju odvojeno bez čvrstih funkcionalnih veza između njih. Štaviše, nema hijerarhijskog odnosa između državnog i entitetskih sistema, a entitetski sistemi djeluju odvojeno. Tužioci u Bosni i Hercegovini rade u skladu sa jednim od četiri važeća zakona o krivičnom postupku. Rad tužilaštava u Bosni i Hercegovini reguliše 14 zasebnih zakona o tužilaštvima. Takođe, tužilaštva rade u okviru složenog institucionalnog konteksta gdje nadležnosti i odgovornosti najčešće nisu jasno definisane i/ili se preklapaju, posebno kada je riječ o raznim policijskim snagama, a ipak su odgovorna za provođenje istrage u praksi.

Uprkos ovim fragmentacijama, tužioci se u cijeloj BiH i na svim nivoima suočavaju sa istim zahtjevom da se prilagode novim ulogama, razviju nove sposobnosti i vještine, kao i nove metode rada i postupke i svjesni su zajedničkih problema izvan entitetskih granica. Tužilaštva su najčešće smještena u skućenim, starim prostorijama sa lošim uslovima rada. Takođe, u mnogim predmetima, kao i u krivičnim postupcima, ne postoji transparentnost u radu tužilaca kada su u pitanju klijenti i šira javnost, koja još uvijek nije svjesna nove uloge tužilaca. Nemogućnost pristupa tužilačkim uslugama takođe predstavlja poseban problem u pravosudnom sistemu, koji u velikoj mjeri zavisi od svjedoka i njihove spremnosti da svjedoče u toku istrage i pred sudom. Sve u svemu, izgleda da su ovako organizovana tužilaštva ključna “uska grla” pravosuđa u Federaciji Bosne i Hercegovine pa i cijeloj zemlji.

### III. PRIJEDLOG OBJEDINJAVANJA TUŽILAŠTAVA U F BiH

U cilju prevazilaženja postojećeg stanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u skladu sa Strategijom, još 2009. godine urađena je radna verzija Zakona o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine koji bi objedinio rad svih tužilaštava u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federalnog tužilaštva i desete kantonalnih tužilaštava). Stupanjem na snagu navedenog zakona prestali bi da važe sada važeći zakoni. U organizaciji Federalnog ministarstva pravde krajem 2011. godine održana su dva sastanaka na kojima se obrazlagala radna verzija zakona kao i stavovi VSTV, ministara pravde i glavnih tužilaca. Jedinstven stav je da treba ići na objedinjavanje tužilaštva donošenjem navedenog zakona s tim da svi kantoni moraju dati saglasnost, te precizirati finansiranje Federalnog tužilaštva budući da se stavlja van snage kantonalni zakoni o tužilaštvu.

Radna verzija Zakona o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine verzija sastoji se od šest poglavlja i 51 člana.

Prvo poglavlje ima 17 članova (od 1.do 17) a sadrže odredbe o pojmu, osnivanju i funkciji tužilaštva, nezavisnost, imenovanjem mandat..... Novina je uvođenje „**pomoćnika tužioca**“ koji bi u nekim stvarima imali prava i obaveze tužioca. Tako bi pomoćnici tužilaca mogli preuzeti dio posla tužioca, te ih tako rasteretiti dijela njihovih obaveza, što bi povećalo efikasnost tužilaštva i smanjenju broja neprocesuiranih predmeta.“Pomoćnici tužilaca“ u suštini su stručni saradnici iz člana 43. Zakona o sudovima.

Drugo poglavlje sadrži 10 članova (od 18. do 28.) i reguliše mjesnu i stvarnu nadležnost tužilaštva, osnivanje odjeljenja kantonalnog tužilaštva, određuje sjedište tužilaštava i odjeljenja, nadzor nad radom tužilaštva, **privremeno upućivanje tužioca na rad u drugo tužilaštvo....** Posebno treba naglasiti **osnivanje odjeljenja kantonalnog tužilaštva**, kao i da glavni federalni tužilac rješava sukob nadležnosti između „kantonalnih tužilaštava“.

Treće poglavlje sadrži članove od 29. do 39. kojim se propisuje sadržaj pravilnika o unutrašnjoj organizaciji tužilaštva, rukovođenju tužilaštva, dodatnim tužiocima, sekretaru tužilaštva, pripravniciima, pripravniciima volonterima, pomoćnicima tužioca, stručnim savjetnicima..... Zakon predviđa da tužilaštva mogu imati **dodatne tužioce** na mandat od 2 godine sa mogućnošću ponovnog izbora, a imenovanje i njihov broj utvrđuje vijeće. Posebno treba istaći odredbe o **sekretaru tužilaštva**, pomoćnicima tužioca i stručnim savjetnicima. Prema odredbama Zakona svako tužilaštvo koje ima preko 5 tužilaca treba da ima i sekretara tužilaštva iako je u Zakonu o sudovima je propisano da sud mora imati sekretara suda ako ima sedam i više sudija. Ovo se pravda činjenicom da ima znatno veći broj sudija nego tužilaca, a i njihovim angažovanjem rasteretio bi se rad glavnog tužioca. Odredbe o pomoćnicima tužioca detaljnije određuje njihove poslove, ko može biti pomoćnik tužioca i ko ga bira, te prestanak dužnosti pomoćnika tužioca. Stručni savjetnici se angažuju kada je potrebno stručno znanje iz oblasti računovodstva, prometa vrednosnim papirima...

Četvrto poglavlje sadrži četiri člana i reguliše sadržaj pravilnika o unutrašnjem poslovanju, evidenciju predmeta, ocjenu zaposlenih i personalnu evidenciju.

Peto poglavlje propisuje da se sredstva za rad tužilaštava obezbjeđuju u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine što će obezbjeđiti ravnopravan tretman svih tužilaštava kada je u pitanju finansiranje.

Šesto poglavlje sadrži odredbe o postojećim **stručnim saradnicima**, rokovima za donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, odnosno u unutrašnjim poslovima, te primjena postojećih propisa, kao i stupanje na snagu zakona osim odredbi o finansiranju čl. 44. i 45. Zakona odnosno prolongira se finansiranje iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

#### **IV. POSTUPAK DONOŠENJA ZAKONA O TUŽILAŠTVIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Zbog podjele nadležnosti između Federacije Bosne i Hercegovine i kantona postupak donošenja ovog zakona je mnogo složeniji nego kada je u pitanju isključiva nadležnost Federacije Bosne i Hercegovine. Da bi zakon uopšte došao na Parlament Federacije BiH neophodno je prije toga obezbjediti saglasnost skupština svih deset kantona, odnosno skupštine kantona donose akt(zakon) o prenosu nadležnosti sa kantona na Federaciju BiH za donošenje navedenog zakona. Po dobijanju akta o prenosu nadležnosti iz svih 10 kantona započela bi procedura donošenja Zakona. Vlada Zeničko-dobojskog kantona bi Skupštini Kantona dostavila na razmatranje i usvajanje prijedlog Zakona o prenosu nadležnosti sa Kantona na Federaciju Bosne i Hercegovine za donošenje navedenog zakona.

#### **V. ZAKLJUČAK**

Zakon o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine treba što prije donijeti obzirom na krajnji rezultat koji bi se postigao u oblasti tužilaštva.

Prije nego što Vlada Zeničko-dobojskog kantona predloži Skupštini Kantona akt o prenosu nadležnosti sa Kantona na Federaciju Bosne i Hercegovine, Zakonom o tužilaštvima Federacije Bosne i Hercegovine mora biti jasno regulisano ko i od kojeg datuma finansira tužilaštvo (federacija, odnosno kanton).

Broj: 06/01-  
Datum, 23.02.2012. godine  
Zenica

**M I N I S T A R**

Miroslav Penko